

Høring - Krav om rømmingshull i teiner anvendt i fiske etter sjøkreps, kongekrabbe og ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og annen krabbe med unntak av snøkrabbe

1. Hva høringen gjelder

Fiskeridirektoratet sender med dette forslag om å innføre krav om rømmingshull i teiner som anvendes i fiske etter sjøkreps, kongekrabbe og ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe på høring.

I gjeldende regelverk er det påbudt med rømmingshull i teiner anvendt i rekreasjonsfiske etter krabbe til og med Tysfjord kommune i Nordland. Da regelen ble vedtatt var den ment å fange opp alle arter av krabbe med unntak av kongekrabbe og snøkrabbe. Dette kravet utvides nå til også å omfatte yrkesfiske, samtidig som det innføres et generelt krav om rømmingshull ved fiske etter sjøkreps og kongekrabbe.

Vi ber om at innspill og merknader til forslaget sendes Fiskeridirektoratet (postmottak@fiskeridir.no) innen 15. september 2021.

Høringsdokumentet er tilgjengelig på www.fiskeridir.no, og andre enn de som er oppført som høringsinstans er også velkomne til å komme med innspill.

2. Forslagets bakgrunn

Hvert år går et betydelig antall teiner tapt under fiske på sjøen. Den som mister redskap plikter å sokne etter redskapen. Det er likevel langt fra alle tapte teiner som gjenfinnes, selv om gjenfinningsgraden av teiner er høyere i yrkesfisket enn i fritidsfisket. Dette kan ha sammenheng med at yrkesfiskere vanligvis har et høyere kunnskapsnivå på området, samtidig som teinene i yrkesfiske som oftest settes i lenker.

Tap av teiner kan tilskrives flere ulike årsaker. I mange tilfeller fiskes det i områder og på dyp som kan medføre vanskelige driftsforhold ved dårlig vær, noe som igjen kan

resultere i redskapstap. En annen hyppig årsak til tap av teiner er kutting av overflatevak, f.eks. på grunn av skipstrafikk.

Det er også ulike årsaker til at teiner ikke blir gjenfunnet. For fiske som foregår på større dyp, eller i kupertede områder mer utsatt for dårlig vær, vil det eksempelvis kunne være vanskelig for eieren å sokne opp redskapen.

Etter at redskapen er tapt, vil den som oftest fortsette å fiske, såkalt «spøkelsesfiske». Teiner er lagd av materialer med lang nedbrytningstid, og vil av denne grunn kunne fortsette å fiske i svært lang tid etter tapstidspunktet. Et slikt «spøkelsesfiske» er svært uønsket ut ifra et dyrevelferdshensyn, samtidig som det medfører en skjult og unødvendig beskatning. Rømmingshull skal redusere faren for at teinene fortsetter å fiske etter at de er tapt, med de negative konsekvenser dette medfører.

3. Nærmere om forslagetets innhold

Fiskeridirektoratet foreslår med dette at det innføres krav om at alle teiner som anvendes til fangst av sjøkreps, kongekrabbe, taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe skal ha rømmingshull montert etter nærmere angitt anvisning.

Begrepet «fluktåpning» har etter hvert blitt et velkjent begrep, og betegner et permanent åpent hull i teinen som har til hensikt å sortere ut mindre individer av målarter og bifangst. Et rømmingshull er derimot ikke åpent under fisket. Rømmingshullet holdes tett under fisket ved bruk av ubehandlet bomullstråd. Ettersom tråden har en betydelig raskere nedbrytningstid enn teinens øvrige materialer, vil det bli en åpning (et rømmingshull) i teinen når tråden brytes ned.

Rømmingshull ble påbudt i fiske etter hummer i 2018 og i fritidsfiske etter krabbe i 2019, og man har dermed hatt noe tid til å registrere effekten av tiltakene. Effekten ser ut til å være svært positiv. På senere tids opprenskningstokt har man registrert at et økende antall teiner som har gått tapt innen disse fiskeriene er tomme for fangst.

Havforskningsinstituttet har hatt en ledende rolle i arbeidet med å vurdere hvilke trådtykkelse og monteringsløsninger som egner seg best ved fiske etter de aktuelle arter.¹ Ettersom det tidligere er innført krav til rømmingshull i andre sammenlignbare teinefiskerier, har man hatt et godt erfaringsgrunnlag å bygge på. Alle fiskerier har imidlertid sine særegenheter, og det har dermed også blitt foretatt uttesting av løsninger knyttet konkret opp mot fiske etter både kongekrabbe, taskekrabbe og sjøkreps.

¹ Jørgensen, Terje og Sistiaga, Manu. «Uttesting av bomullstråd til bruk i rømmingshull i kongekrabbeteiner.» Upublisert rapport. Havforskningsinstituttet. 2020. Rapporten er tilgjengelig i Fiskeridirektoratets sak 21/831.

Jørgensen, Terje og Bjordal, Åsmund. «Uttesting av bomullstråd til bruk i rømmingshull i krepseteiner.» Upublisert rapport. Havforskningsinstituttet. 2020. Rapporten er tilgjengelig i Fiskeridirektoratets sak 21/831.

Jørgensen, Terje og Sistiaga, Manu. «Uttesting av bomullstråd til bruk i rømmingshull i taskekrabbeteiner brukt i yrkesfiske.» Upublisert rapport. Havforskningsinstituttet. 2020. Rapporten er tilgjengelig i Fiskeridirektoratets sak 21/831.

3.1 Valg av trådtykkelse - kongekrabbe

Basert på både erfaringsgrunnlag og nyere forsøk, kan man konkludere med at en tråd med 3 mm i diameter vil ha tilstrekkelig styrke til å unngå brudd ved en normal fiskesesong.

Fartøy som benytter en liten bruksmengde, eller som deltar i fiske i uregulert område (vest for 26° øst), vil kunne ha en lengre sesong. En tråd på 3 mm vil være helt nedbrutt etter ca. 4 måneder i sjøen. Ved lengre fiske enn ca. 3 måneder, kan det dermed bli behov for utskiftning av tråd i løpet av sesongen.

Enkel montering av tråden gjør imidlertid at merarbeidet som må påregnes ved trådsifte anses forsvarlig sett opp mot gevinsten i form av redusert spøkelsesfiske. På denne bakgrunn anbefales det bruk av 3 mm tråd ved teinefiske etter kongekrabbe.

3.2 Valg av trådtykkelse - taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe

Som nevnt innledningsvis ble det innført krav til rømmingshull ved rekreasjonsfiske av krabbe i 2019. Ved rekreasjonsfiske skal det anvendes tråd med tykkelse 3 mm.

Ettersom sesongen for fiske av taskekrabbe er lengre for yrkesfiskere enn for fritidsfiskere, ble det i testarbeidet tatt utgangspunkt i trådtykkelser på 4, 5 og 6 mm.

Undersøkelsene viser at en tråd på 5 mm har 3 ganger så lang nedbrytningstid som en tråd på 3 mm. Bruk av trådtykkelse 5 mm, og følgelig også 6 mm, må dermed anses mindre gunstig for å redusere spøkelsesfiske. Ved bruk av tråd på 4 mm, må det påregnes trådsifte fra 0 til 1 gang per sesong, avhengig av slitasje og sesongens lengde.

På bakgrunn av sesongens lengde, samt trådens nedbrytningstid, har Havforskningsinstituttet konkludert med at det innen yrkesfiske etter taskekrabbe bør anvendes tråd på 4 mm. Fiskeridirektoratet vurderer dette som en tilfredsstillende avveining mellom merarbeid for bruker, og hensynet til dyrevelferd og det å forhindre en skjult beskatning av bestanden.

3.3 Valg av trådtykkelse - sjøkreps

Som ved yrkesfiske etter taskekrabbe, er sesongen for fiske etter sjøkreps lengre enn hva den er for både hummerfiske og fritidsfiske etter taskekrabbe. I testarbeidet for sjøkreps ble det av denne grunn fokusert på trådtykkelse 3 mm og 4 mm.

Nedbrytningstiden ved bruk av trådtykkelse 3 mm er minimum 3 måneder, mens den ved bruk av 4 mm tråd vil være ca. 5 måneder.

For sjøkreps har Havforskningsinstituttet konkludert med at en tråd på 3 mm må anses å være et akseptabelt kompromiss mellom hensynet til fiskernes merarbeid/kostnader ved trådbytte og hensynet til redusert spøkelsesfiske. Fiskeridirektoratet er enig i dette.

Beskrivelse av rømmingshull

Fiskeridirektoratet vil ved en innføring av rømmingshull innta 3 nye vedlegg i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (*FOR-2004-12-22-1878*) med monteringsbeskrivelser for rømmingshull i teiner som benyttes ved fiske etter henholdsvis sjøkreps, kongekrabbe,

taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe (yrkesfiske). Monteringsbeskrivelsene er vedlagt høringsbrevet.

Det vises til vedleggene i sin helhet for en nærmere forklaring av hvordan monteringen skal gjøres for de ulike teinetyperne.

Konsekvenser

Et påbud om rømmingshull i teiner vil bidra til å redusere risikoen for spøkelsesfiske dersom redskapen går tapt. Innføringen av et slikt krav vil imidlertid også medføre noe merarbeid og kostnader for fiskerne som må montere/vedlikeholde rømmingshullene. Antall teiner som anvendes av de ulike aktørene og innenfor de ulike fiskerier vil kunne være svært varierende, med et spenn fra maksimalt 20 teiner ved fritidsfiske, til fisket etter sjøkreps fra merkeregistrerte fartøy hvor det benyttes opp til 400 teiner per fartøy. I det kommersielle fisket etter taskekrabbe kan det brukes enda flere teiner. Løsningene for montering av rømmingshull er imidlertid både enkle og rasjonelle. Det er også tatt hensyn til at alle teinetyper fortsatt skal kunne benyttes, slik at anskaffelse av nye teiner ikke skal være nødvendig. Fiskeridirektoratet anser fordelene ved å innføre rømmingshull ved teinefisket etter sjøkreps, kongekrabbe og ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe å være betraktelig større enn ulempene.

Ved innføring av kravene 1. januar 2022, mener Fiskeridirektoratet at det vil være tilfredsstillende tid til å tilpasse redskapen innen sesongens start. Dette gjelder også for merkeregistrerte fartøy som opererer med et større antall teiner.

Forslag til forskrift

Det foreslås å gjøre følgende endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen:

§ 33a fjerde ledd skal lyde:

«Teiner som er satt ut for fangst av sjøkreps, hummer, kongekrabbe, taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe, skal ha rømmingshull innmontert i samsvar med anvisningene i vedlegg til forskriften.»

Det vil i tillegg bli tatt inn vedlegg med monteringsbeskrivelser for rømmingshull i teiner som benyttes i fisket etter de aktuelle arter. Gjeldende monteringsanvisning for hummerteiner og krabbeteiner vil bli oppdatert.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Kjetil Øvregaard Østebø
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Kystvakten Kv	Postboks 800 Postmottak	2617	LILLEHAMMER
Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Norges Dykkeforbund	Postboks 5000	0840	OSLO
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Fritids- og Småfiskerforbund	c/o Tom Erlig Sollie Ringshaugveien 18	3154	TOLVSRØD
Norges Jeger- og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Miljøvernforbund	Postboks 593	5806	BERGEN
Norges Naturvernforbund	Mariboës gate 8	0183	OSLO
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639	7406	TRONDHEIM
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO
Stiftelse Wwf Verdens Naturfond	Postboks 6784 St Olavs Plass	0130	OSLO

Vedlegg

Monteringsbeskrivelse -
kongekrabbe_Ferdig20210506
(002)

Monteringsbeskrivelse -
sjøkreps_Ferdig20210506
monteringsbeskrivelse-hummer-
krabbe-fritid_juni 2021_KLS
Monteringsanvisning bomullstråd -
krabbe_yrkesfiskere - juni_KLS_ny
(002)

